

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **A. C.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2019, č. j. OAM-978/DS-PR-P13-2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2019, č. j. 60 Az 52/2019 – 64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **4114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce z Turecka odcestoval v květnu 2016 mj. přes Itálii a Nizozemsko až do Rakouska, kde podal dne 29. 10. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany s odůvodněním, že byl obviněn z příslušnosti k organizaci FETO (tj. označen za gulenistu). Tato žádost byla zamítnuta. Jelikož žalobce následně neuposlechl výzvu k opuštění Rakouska, byl mu vydán zákaz pobytu s platností do 20. 5. 2022.

[2] Dne 12. 6. 2019 se žalobce se svou přítelkyní B. H., dostavil na Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, aby požádal o přechodný pobyt na území České republiky. Spaní H. se seznámil v srpnu 2018 v Rakousku a dojížděl za ní do České republiky jednou měsíčně na víkend. Společnou domácnost dosud nesdílejí, plánují však svatbu a soužití. Dne 6. 6. 2019 se zasnoubili. V České republice žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu.

[3] Žalovaný dne 26. 7. 2019 rozhodl o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“), neboť shledal, že žádost žalobce je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona, když státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany je Rakousko. Současně bylo rozhodnuto o předání žalobce do příslušného státu podle § 11 odst. 2 zákona o azylu ve spojení s § 25 písm. i) a § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona. V napadeném rozhodnutí žalovaný své závěry odůvodnil tak, že v případě žalobce nelze aplikovat žádné z kritérií uvedených v kapitole III Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ nebo „dublinké nařízení“), a proto je třeba uplatnit podpůrné kritérium čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, podle něhož je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Na základě lustrace v databázi EURODAC bylo zjištěno, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v Rakousku. Jelikož jeho příslušnost z žádného důvodu podle nařízení Dublin III nezanikla, je Rakousko rovněž povinno přijmout žalobce zpět na své území podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Dublin III. Na tvrzení žalobce o zásahu rozhodnutí do jeho rodinného života reagoval v tom smyslu, že dlouhodobé soužití s paní H. ani její těhotenství nebylo prokázáno, proto ani není důvod k použití diskrečního oprávnění čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III.

[4] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl. Uvedl, že smyslem nařízení Dublin III je rychlé určení členského státu příslušného k vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný se proto nemusí zabývat veškerými okolnostmi daného případu, ale je povinen posoudit skutečnosti, které jsou relevantní pro určení příslušnosti členského státu. Předmětem přezkumu proto nejsou vazby žalobce na území České republiky. Pokud jde o čl. 17 nařízení Dublin III, jedná se o doložku svrchovanosti, na jejímž základě si dle vlastního uvážení členský stát může ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci. Na aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III není nárok, jelikož se jedná pouze o oprávnění členského státu, přičemž není povinností žalovaného ani odůvodňovat, z jakých důvodů toto ustanovení neaplikoval. Až za podmínek, kdy lze podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III aplikovat čl. 17 téhož nařízení, vyvstávají žalovanému navazující povinnosti podle nařízení. Přestože k tomu nebyl povinen, žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodňuje, z jakých důvodů nelze využít diskrečního oprávnění čl. 17 nařízení Dublin III. Napadené rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné. Krajský soud dále nepřisvědčil žalobní námitce ohledně povinnosti žalovaného zkoumat - obdobně jako v případě zajištění cizince podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dál jen „zákon o pobytu cizinců“), zda napadeným rozhodnutím nebylo zasaženo do rodinného života. Žalovaný se možností zásahu do rodinného života zabýval a dostatečně podrobně a logicky odůvodnil svůj závěr o tom, že k nepřiměřenému zásahu nedojde. Žalobce s partnerkou nevedou dlouhodobě společnou domácnost, znají se zhruba rok. Žalobce jezdil z Rakouska navštěvovat svou přítelkyni o víkendech, předání do Rakouska proto nebude nikterak narušovat jeho dosavadní způsob života. Těhotenství partnerky nebylo prokázáno, přičemž důkazní břemeno nese žalobce. Podle krajského soudu byl zjištěn skutkový stav dostatečně, intenzita a podoba vztahu žalobce a jeho přítelkyně z něj vyplývá. Nebylo proto třeba žalobcovu přítelkyni znovu vyslýchat.

pokračování

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[6] Podle stěžovatele je kasační stížnost přijatelná, jelikož krajský soud zjevně nesprávně vyhodnotil zásah napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[7] Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku aplikace čl. 17 dublinského nařízení, protože dostatečně nezohlednil intenzitu jeho rodinného života v České republice. Je povinností žalovaného zabývat se přiměřeně a přezkoumatelně eventuálním zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele, jímž by bylo právě jeho předání do jiného členského státu, a to analogicky jako v případě zásahu do rodinného života při rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud se s touto otázkou dostatečně nevypořádal a zcela bezdůvodně neprovedl předložené důkazy. Vztah stěžovatele a jeho partnerky nelze bagatelizovat pouze s odkazem na jejich víkendová setkání jednou za měsíc.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření zpochybňuje důvodnost kasační stížnosti, neboť má za to, že napadený rozsudek i napadené rozhodnutí byly vydány v souladu se zákonem, a odkazuje na obsah správního spisu a své vyjádření k žalobě. Článek 17 dublinského nařízení dává možnost členskému státu ponechat žadatele ve své jurisdikci, což však není vynutitelné. Až v návaznosti na využití svého diskrečního oprávnění jsou mu stanoveny další povinnosti dle dublinského nařízení. Žalovaný i krajský soud se nad rámec nutného zabývali rodinnými vazbami stěžovatele a odůvodnili, že k zásahu do rodinného života nedojde. Skutkový stav byl zjištěn dostatečným způsobem. Navrhuje proto, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost

odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[11] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[12] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti tvrdil v zásadě pochybení v rozsudku krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Toto pochybení spatřuje v nesprávném posouzení aplikace čl. 17 dublinského nařízení, a v nedostatečném posouzení zásahu do rodinného života stěžovatele v případě jeho předání do Rakouska.

[13] Krajský soud případ stěžovatele posoudil v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které „*diskreční oprávnění zakotvené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, jež státům dává možnost atrakce příslušnosti k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, lze využít jen v případech, kdy je příslušnost určena dle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení, tedy dle kritérií kapitoly III, nikoliv dle čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení (zbytkové kritérium).*“ (Podle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016 – 34, ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 Azs 15/2015 - 50).

[14] V případě stěžovatele je nesporné, že příslušnost Rakouska byla stanovena podle čl. 3 odst. 2, nikoli podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III. Pokud se tedy žadatel aplikace čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení přímo nedovolává, není třeba se k tomu zvlášť vyjadřovat. Protože ale žalobce v žalobě namítal, že aplikovatelnost čl. 17 byla nesprávně posouzena a poukazoval v této souvislosti na svůj rodinný život, krajský soud nepochybil, pokud připojil i svou úvahu o tom, že případný zásah nepovažuje s ohledem na prokázanou podobu partnerského vztahu stěžovatele za nepřiměřený.

pokračování

[15] Krajský soud se v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu vypořádal s námitkou, že je povinností žalovaného zabývat se zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele, k němuž by mohlo dojít předáním do jiného členského státu, a to obdobně jako při zajištění za účelem vyhoštění. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44, „nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: ‚Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.‘ V tomto kontextu je třeba připomenout, že stěžovatel již při pohovoru ve správním řízení uváděl, že má v ČR přítelkyni. I v daném případě tedy vyvstaly takové okolnosti, které by mohly mít určitou relevanci z hlediska uvážení žalovaného o případném použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III. (pozn. i v tomto případě se jednalo o případ příslušnosti dle ‚zbytkového kritéria‘ podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, v němž se čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III neaplikuje). V takovém případě ovšem měl žalovaný, jak potvrzuje citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, povinnost nepoužití uvedeného ustanovení alespoň stručně odůvodnit tak, aby měly správní soudy možnost v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a s výše citovanou judikaturou přezkoumat, zda žalovaný v tomto případě nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil.“ Krajský soud správně posoudil (body 18. a 19. napadeného rozsudku), že žalovaný těmto požadavkům vyhověl a v napadeném rozhodnutí (strana 4, odstavec třetí) dostatečně odůvodnil, proč není vztah stěžovatele a jeho přítelkyně ve smyslu bodů 14 a 17 odůvodnění nařízení Dublin III relevantní pro předání stěžovatele do Rakouska.

[16] Jak již Nejvyšší správní soud několikrát zopakoval, „cílem dublinského systému jsou nejen racionalizace posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany a zabránění zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, ale také zvýšení právní jistoty, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tím dublinský systém směřuje k omezení až vyloučení jevu zvaného ‚forum shopping‘, resp. ‚asylum shopping‘ (srov. např. rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech N. S. a další, C-411/10, a M. E. a další, C-493/10, odst. 79). Dublinský systém proto naopak předpokládá, že žadatel podal alespoň jednu žádost, kterou je členský stát povinen přezkoumat, přezkoumává ji, nebo o ní již rozhodl (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. 5. 2012 ve věci Kastrati, C-620/10, odst. 45). Postup, kterého se stěžovatel domáhá (tj. posouzení jeho žádosti v České republice, nikoli v Rakouské republice, která je podle čl. 3 odst. 2 věty první nařízení Dublin III příslušná), by proto ve své podstatě obcházel pravidla a smysl nařízení Dublin III.“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 1 Azs 145/2017 – 32).

[17] Krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl zjištěn tak, že nevyvolává důvodné pochybnosti, a řádně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu ohledně tzv. opomenutých důkazů odůvodnil neprovedení navrhovaného výsledku přítelkyně stěžovatele (viz rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS).

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[20] Stěžovateli byl usnesením ze dne 21. 8. 2019, č. j. 60 Az 52/2019 – 15, zástupcem ustanoven JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát, a v takovém případě platí jeho odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 109 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměna za jeden úkon právní služby. Tím bylo písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za něž přísluší částka 3100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3400 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se mu přiznaná odměna zvyšuje o 21 %, čítající výši této daně, na konečných 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení na účet, který uvedl ve svém podání.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda

senátu